

SLOVENSKI NAROD

Slovenski narod po početku, izvorni model je praznik. — Iznosil: do 30 pett à 2 D. do 100 vrst
250 p. večji inserati pett vrsta 4 D; novice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — inseratni davek poseben. — "Slovenski Narod" velja letno v Jugoslaviji 240 D, za iznosnino 420 D

Upravnštvo: Knastova ulica štev. 5, p. 1. — Telefon štev. 304.
Uredništvo: Knastova ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 24.

Poštnina plačana v gotovini.

Proti demontiranju

Danes dopoldne se je vršilo v obliki izredne glavne živčine Zvezne industrijev novo pročestno zborovanje, ki so se ga udeležili poleg predstavnikov slovenskega gospodarskega življenja tudi zastopniki industrijev iz sosednjih pokrajin Hrvatske. Zborovanje naj bi bil ponoven obupen klic industrijev v Sloveniji proti onem krogom, ki sistematično izvajajo že leta in leta demontiranje naše industrije.

Ta načelni boj, ki ga vrše govorji gospodje v ministrstvu za trgovino in industrijo z načelnikom g. Savićem na čelu že vsa leta, ne prevratu se kaže na vseh poljih državnega gospodarskega udejstvovanja: v budžetu, v carinskih postavkah, v železniški tarifni politiki, a tudi v konkretnih odklopih ministrstva. Kažejo pa se že tudi posledice: naša industrijska podjetja hirajo v prapadajo in ž njimi vred pa zastaja tudi naša trgovina, narašča brezposelnost in socijalna beda.

Nihče ni danes več tako kratkoviden, da ne bi se zavedal, da je proste industrije živilenski interes vsega našega naroda, vseh njegovih slojev in ne samo onih, ki so lastniki ali lastniki raznih podjetij. Zato smo in mora naša industrija racunati v svojem obrnjenem boju za obstanek na vse prebivalstvo Slovenije. Ta solidarnost je že danes mnogo večja, kar je bila še nedavno, a postala mora še jačja, še bolj vladna in izrazita.

Nutno potrebno je, da smatramo vprašanje naše industrije za svojo živilensko zadevo tudi vse naše politične stranke. Ustroj demokratične države gahteva, da mora biti vsaka načelna akcija podprtja tudi no političnih činiteljev, ako niti dovede do uspeha. Do sedaj se je izmed slovenskih strank edina SDS v robi mori zavedala svoje načuge in vztrajno ob vsakih prilikah zastavila vse svoje vrlivje za neovirani razvoj naše industrije. Vedela je, da je to edina način, da res porore tudi našemu delavstvu, zboljša njegov materialni in socialni položaj, a tudi našo srečo, da se dvigne naše kmetijstvo, ki ga duji konkurenco nemirno plodnem v horizontih inovativnih pokrajin države. Vse druge stranke so deloma iz neumevanja deloma iz demografije interese naše industrije zanemarje ali jih celo nasprotovale.

Argumenti g. Savića, ki se sklicuje na vojnike interese, orozarja na bližino državne meje in zato zahteva premestitev naše industrije na jug in na vzhod, ne morejo prenjeti nikomu. Sai vidimo, da so imeli in imajo tudi druge države, ki gotovo niso luhkomisne v vprašanjih svoje obrambe, moreno razvito industrijo tudi v omejnih pokrajinah. Orezavamo le na Francijo, Nemčijo, Belijsko.

Industrije, boravstva, gospodarskega narodstva ni mogoče enostavno dekretirati, ker zavisi od činiteljev, ki se v globalnem naslanjanju na prirodne zdroje. Kjer ni prirodnih elementov za napredok industrije, tam industrija enostavno zrasti ne more. Industrija lithianke in mariborske oblasti pa je takška industrija, ki je vzstala avtohtonoma, sama od sebe in ki se je razvila v organiko celoto. To organsko celoto treba sedaj razvijati, začeti in ji omogočiti vsestranski napredok. Na mestu je tedaj politika največje gospodarske in finančne dobrohotnosti, podprtosti in fundiranja, ne pa demontažna politika, ki hča nesmiselno in brez potrebe uničiti sadove desetletnih trudov, tehničnih moči in stotisočev rok.

RUCIJA IN DRUŠTVO NARODOV

Berlin, 14. januarja. Po poročilih iz Moskve je odpotoval Krasin v London. Poslanik Rakovski prijeva v Moskvi in Ljubljani mednarodna politična predavanja. Prav predavanje je bilo o »Društvu narodov in sovjetski Rusiji. Dalje je Rakovski predaval o pomenu locarskih pogodb za sovjetsko Rusijo. Gledate razočrteno konference zastopa Rakovski stališče, da se Rusija te konference udeleži, toda zahteva, da se ta konferenca ne vrši v Ženevi. Med sovjetsko Rusijo in Srbijo se v kratkom prično pogajajo za obnovitev diplomatskih odnosa, ki so bili prekinjeni leta 1922. radi umora sovjetskega poslanika Voronjege.

NIKOLAJ NIKOLAJEVIĆ NEVARNO OBOLEL

Dunaj, 14. januarja. Po najnovješih poročilih iz Pariza je bivši generalniški poročnik knez Nikolaj Nikolajevič zelo nevarno obolen. Njegovo stanje je bresupno.

Proračunska debata v Finančnem odboru

Proračuna notranjega ministrstva sprejet. — Redukcija političnega uradništva. — Proračun kmetijskega ministrstva.

— Beograd, 15. januarja. Finančni odbor je včeraj razpravljal o proračunu ministrstva notranjih zadev, ki izkazuje 213 poduradnikov in 123 slng. Po posameznih pokrajnah je redukcija izvršena tako, da bodo v Sloveniji reducirani 4 uradništva, 14 poduradnikov in 5 političkih agentov. Odpravlja se med drugimi tudi mesto Škofjeloškega referata pri velikem županu v Ljubljani. Finančni odbor je nato po daljši debati s 14 : 6 glasovom sprejel proračun notranjega ministrstva. Danes prične finančni odbor razpravo o proračunu ministrstva za poljedelstvo in vode.

Izvolitev nove austrijske vlade

Austrijski parlament izvolil vlado Ramek II. z 80 glasovi proti 53 glasovom socijalnih demokratov. — Ramek ima izvesti nove volitve.

— Dunaj, 15. januarja. Narodna skupščina se je danes ob 10. dopoldne sestala na plenarno sejo v svrhu izvolitve in vezne vlade. Zbornica je bila polnočetvena obiskana, galerije in tribune do zadnje kaotika nabito polne.

V imenu glavnega odbora je posl. dr. Fink (kršč. soc.) predčel predlog za izvolitev vezne vlade. Večina glavnega odbora je predlagala:

a) dr. Ramek (kršč. soc.) zvezni kancelar,

b) posl. dr. Leopold Waber (nemški nar.) podkancelar,

c) posl. dr. Emil Schneider (kršč. soc.) prosvetni minister,

d) posl. dr. Resch (kršč. soc.) minister za socijalno politiko in predsednik fonda vojnih poškodovanec,

e) poslanec v član tirolskega deželnega zboru Andrej Thaler (kršč. soc.) podpredstavnik in šume,

f) posl. dr. Heinrich Schärf (Veitnemec) minister za pravoslovje in industrijo ter

g) general Augustin, narod. brambor, h) badenski župan Josip Kollmann, finančni minister.

Zbornica je ta predlog sprejela z 80 glasovi krščanskih socijalcev in nemških demokratov proti 53 glasovom socijalnih demokratov.

Novoizvoljeni zvezni kancelar dr. Ramek je po volitvi izjavil, da sprejema v svojem imenu in v imenu svojih tovarišev izvolitve. (Višnare obdržanje).

Predsednik narodne skupščine Miklaš je nato odredil daljši odmor, da je bilo novovzvoljeni zvezni vladi mogoče prisjeti po predsedniku republike dr. Hainisch.

— Dunaj, 15. januarja. (Izv.) V parlametarnih krogih naglašajo, da nova vlada kancelarja dr. Ramka ne bo dolgo vladala in da bo imela malo pravljivosti nove volitve. Po prisjeti vlade napovedujejo, da bo dr. Ramek podal v parlametu dajši programatično izjavo. Socijalni demokrati pričenjajo akcijo radi aspiracij, ki jih gojí Mađarska napram Gradiščanski.

— Novoizvoljeni zvezni kancelar dr. Ramek je po volitvi izjavil, da sprejema v svojem imenu in v imenu svojih tovarišev izvolitve. (Višnare obdržanje).

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rusijo in Turčijo sklenjene zavezniške pogodbe. Ta pogodba vsebuje določila, po katerih je sovjetska Rusija obvezana priliniti Turčiji na pomoč v slučaju vojne s kako tretjo državo. Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Angliji. Rusija je obvezana v slučaju vojne Turčiji dati na razpolago pristanišče v Batumi, jo prekrbotati z živino, žitom in svinjami.

— Pariz, 15. januarja. Zunanji minister v vseh austrijskih predrevolucionskih kabinetih Miljkov objavlja v glavnem glasilu austrijskih beguncov poročilo o vsebnini dne 17. decembra 1925 med Rus

Gospodarstvo

—g Trgovinska pogajanja s Češkoslovensko. Tačkoj, ko bodo končana predhodna pogajanja za trgovinsko pogodbo z Anglijo in Francijo, določi ministrstvo trgovine in zunanjih del sporazumno s prasko vlado datum sestanka običnih delegacij, na katerem se bo razpravljalo o trgovinski pogodbi s Češkoslovensko. Pogajanja se bodo vršila večinoma v Bruslju.

—g Konferenca industrijev. V Bruslju bo 10. februarja konferenca industrijev, na kateri se bo razpravljalo o raznih aktuálnih vprašanjih naše industrije. Za to konferenco vlada povsed v državi veliko zanimanje.

—g Sprememba predpisov o železniški težarini. Kmetijski minister je podpisal odredbo, s katero se podaljša prosti rok težarini od 6 na 24 ur. Obenam se spremene predpisi o težarini. Drugi dan se plača na mesto doseganjih 2 Din 5 Dn v zlatu od tre in vagona, tretji dan 20, četrti in vsaki nadaljnji dan pa 30 Dn od ure in vagona. Znana je tudi relacija v računanju zlatega dinarja, in sicer tako, da se računa eda sreča namesto 12 papirnatih dinarjev 6 Din in 1 zlati dinar.

—g Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Po smrti zborničnega predsednika g. Ivana Kneza je prevezen predsedniški posel zbornični podpredsednik g. Ivan Ogrin.

—g Načrte za umetno - obrtna predmete za razstavo v Filadelfiji. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je prejela od ministra trgovine in industrije naslednji poziv: Ministerstvo trgovine in industrije poziva v obliku obvestil, da do 25. januarja 1926 izdejajo: 1.) Načrte, izvršene v tvarah za ciljne po narodnih motivih v velikosti 1 : 10. 2.) Načrte v naravnih velikosti za čaše, steklenice, servise in druge predmete iz stekla. 3.) Načrte v naravnih velikosti za servise za čaj, jedila, črno kavo, eventuelno v barvah. 4.) Načrte za moderne vezenine v prirodnih velikosti eventuelno z ornamenti v barvah. 5.) Načrte za nakite iz srebra in zlata z uporabljanjem narodnih motivov. 6.) Načrte za vedenje knig v usnjah in za druge predmete iz usnja. Najboljše načrte bo odkupil ministristvo in po načrtih bodo delavnice umetnostnih obrtv izdelale gotovo število predmetov za razstavo v Filadelfiji. Ministristvo trgovine in industrije bo pozvalo Udrženje oblikovalcev umetnikov v Ečogradu, Zagreb in Ljubljani, da dolodi po enega svojega zastopnika, ki bo v sestavi žirija za oceno predloženih načrtov.

—g Prodaje. Dne 4. februarja t. l. se bo vršila v vojašnici Kralja Aleksandra I. v Ljubljani oferitalna licitacija glede prodaje konjskega gnoja. Pogoji so na vpogled v pisarni adjutanta navedenega polka. — Dne

8. februarja t. l. se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Ljubljani oferitalna licitacija glede prodaje 500 komadov starih lesensih sodov. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije.

—g Prodaja ognjenih cevi. Ekonomsko odelenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani ima v salogni materialnega skladista Maribor večjo količino starih, za železniški obrat neuporabljivih cevi iz vlečenega stekla v dolžnosti 1-5 m. Cevi so uporabne za ograje itd. in so oddajajo privatnim strankam po ceni Din 2.50 za 1 kg ločno materialno skladiste Maribor kor. kol. Stranke, katere reflekterajo na dobavo takih cevi, naj predlože tozadne, po predpisih kolekovane predloge, direktno ekonomskemu odelenju direkcije drž. žel. v Ljubljani.

—g Dobava. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. januarja t. l. ponudbe za dobavo 51 komadov steklenih obdelovalnikov; do 26. januarja t. l. za dobavo mehkega lesa; do 2. februarja t. l. za dobavo sanitetnega materiala in inventarija. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije.

—g Komanda pomorskega arsenała v Tivtu sprejema do 8. februarja t. l. ponudbe za dobavo stekla in 2 diemantov za rezanje istega. Direkcija državnega rudnika v Brezici sprejema do 10. februarja t. l. ponudbe za dobavo 1 ure. — Vršile so bodo naslednje oferitalne licitacije: Dne 10. februarja t. l. pri direkciji pomorskega snobradaja v Splitu glede dobave 230 plavalk in 230 belih platenih čepic. — Dne 11. februarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Šarajevu glede dobave amfrokovih desk in gred, glede dobave borovih desk; dne 12. februarja t. l. pa glede dobave zelenega in rdečega plisa. — Dne 15. februarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave raznega materiala (drenovi držaji, sirkove in brezove metle, morska trava, kit, ščetke in krtače itd.). Dne 16. februarja t. l. pa glede dobave raznih keramikalij (mavec, grafit, katran, šček, berak), dematuriran spirit, žveplena in solna kislina, soda, galica itd.). Dne 16. februarja t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 500 komadov spiralnih vzmeti. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice z trgovino, obrt in industrije v Ljubljani interesantom na vpogled.

—g Lyonski velesemenji se bo vršili letos od 1. do 14. marca. Prijavnice dobijo interesen v Zbornici za trgovino, obrt in industrije v Ljubljani.

Darujte za Školski Tabor

To in ono

Včerajšnji solčni mrk

Včeraj je bil popolni solčni mrk. Ni ga pa v Evropi nismo videli. Zacetek mrka je bil ob 4.59, popolni mrk je nastal ob 5.55. Ozek pa, v katerem so videli ta znameniti nebesni pojav, se je raztezal nad ekvatorijalno Afriko in dalje severno ob Zanzibarja proti Indijskem oceanu, nad otoki Amfranti preko Iuzugna dela otoka Sumatra, severnega dela Bornca, nad otokom Mindanao in se je končal v Thiem oceusu vzhodno od Filipinov. Popolni mrk je trajal do 9.18, ko le postal delni. Senča je izginula s sonca ob 10.14. Ta solčni mrk so opazovale Številne znanstvene ekspedicije, ki so se zanimali za obliko in fizikalno stanje solčne atmosfere. Einsteinova teorija o spektralnih črtah so potrdili že solčni mrki leta 1919. in 1922. tako da se učenjaki za to niso posebno zanimali.

Na vzhodni obali Afrike je trajal popolni solčni mrk dve minut 1.2 sekund. Sonce je bilo razmeroma nizko nad obzrijem (25°) in zato v teh krajin mrka niso mogli uspešno opazovati. Znanstvena ekspedijija je odšla v te kraje pod vodstvom Horava d'Artura. Pač pa so bili za opazovanje zelo dobr počasi na otoku Sumatra. Solnce je bilo tu razmeroma visoko nad obzorjem (34°) in popolni mrk je trajal tri minute 13 sekund. Zato je odšla večja znanstvena ekspedicija na Sumatru. Angleška in več ameriških ekspedicij je opazovala solčni mrk na zapadni obali Sumatre blizu Benkulena, nemška in druge ameriške pa na vzhodni obali Palembanga. Otoka Borneo in Mindanao pa opazovanje nista bila primerna in zato so se zanimali za ekspedicije izognile.

Zanimalivo je, da je imela Sumatra zadnjih 30 let tri popolne solčne mrke, kar je zelo redek pojav. Navadno se ponovi na določenem kraju popolni solčni mrk v par stoljetih. 17. maja 1901 so videli popolni solčni mrk na Sumati: malone na istih krajin, kakor včeraj. Popolni solčni mrk je trajal takrat šest minut 30 sekund. Drugi popolni solčni mrk so videli na severnem delu Sumatre 9. maja 1922. Trajal je pet minut.

Proces Haarmannu II.

Drugi dan razprave proti Gransu

Poročali smo včeraj, da se je pričela v Hannoveru nova razprava proti Hanu Grasu, sokrivrču zverinskega morilca Haarmanna. Prvi dan ehnovljenega procesa so bile predstavljene obtežilne izjave Haarmanna, drugi dan, t. j. 13. t. m. se je razpravljalo o preklicnih izjavah Haarmanna, ki jih je ta

napisal tik pred svojo smrтtvijo. Hearmannova izpoved se pričenja tako:

«Kakor mi Bog pomaga, jaz govorim samo čisto resnico. Res me je Grans strashtivo sleparil in okrel, toda nisem ga mogel odpustiti, zakaj bil je edini človek, ki sem ga imel na svetu. Grans ni bil slab človek; njegova strast so bile ženske in alkohol. Jaz sem bil njegova molzna krava, vendar tem, da sem jaz morilec, ni imel pojma. Vedel jsem, da sem nagnjen k abnormalnosti in da harmoniram z mlađimi ljudmi. Policija me je z zlostavljenjem prisilila, da govorim nerezno. Zato sem kratkotratno priznal vse, kar so zahtevali od mene. Poškodil sem svojo sestro Eno in brata Adolfa ter jima izjavil: «Ena in Adolf s topozem in našljem» so me prisili, da Grans obremeni. Kar sem pa izpovedal, ni resnice.

Drugi vzrok, da sem Grans obtoževal sodelovanja je bil, da mi je Grans med razpravo zelo škodoval s svojimi izjavami. Jel sem ga sovražiti, zakaj fant je užil mnogo dobrega pri meni.

Vse izpovedi, ki jih je dal Grans, je sodišče zavrglo ali pa zaokrenilo tako, da je bila ost napierjena proti njemu. Ne morem obdočiti vzetih s seboj v grob in kljčem za pričo svojo mater, ki mi je sveta in je pri Bogu v nebesih, da Grans ni nesčas vedel o umori. Zamislite se v položaju Gransa. Saj bo moral obupati nad svetom, če se ga krivčno obudi radi zločinov, ki jih ni nikdar zagrešil. Policija in sodišče sta silno vplivala name in hotel sem se kot človek maščeval nad Gransom.»

Predsednik je po prečitanju teh izjav stavil na Gransa nekaj vprašanj, nanašajočih se na dajo, da je Grans prodajal raznino oblačila umorjenih, ki jih je izmaknil Haarmann. Grans jo je zanikal, kar pa je napravil zelo slab vtis, ker so mu bila ta dejstva že dokazana.

Zanimalno je, da je imela Sumatra zadnjih 30 let tri popolne solčne mrke, kar je zelo redek pojav. Navadno se ponovi na določenem kraju popolni solčni mrk v par stoljetih. 17. maja 1901 so videli popolni solčni mrk na Sumati: malone na istih krajin, kakor včeraj. Popolni solčni mrk je trajal takrat šest minut 30 sekund. Drugi popolni solčni mrk so videli na severnem delu Sumatre 9. maja 1922. Trajal je pet minut.

Ponarejanje jugoslovenskih kolkov

Med brzozavnimi vestmi je Slovenska Naroda na kratko poročala, da je kriminalni šef beograjske police g. Lazić povodom preiskavancev v Nemčiji ugotovil, da so se tam poleg ponarejanj dinarskih novčanic izklopili tudi kolki po 250, 20 in 10 Din. Zagrebška policija je bila oblačila umorjenih kolkov obvezčena že poprej, predno je odšel g. Lazić v Nemčijo. Zagrebška policija je dolgo časa brezuspešno zasedovala Petra Cara, zlasti pa jo zanimalo, od koga je

Vodkojenec (čl. 133) išče stanovanje ob kuhinjo v mestu v novi ali stari hiši. — Ponudbe pod čl. 133 na upravo Slovenskega Naroda.

Kupim eno družinsko hišico v mestu ali na periferiji. — Ponudbe z navedbo cena na upravo Slovenskega Naroda pod čl. 163 na upravo Slovenskega Naroda.

Perfektna stenografinja

in strojepiska, popolnoma zmožna nemške in slovenske stenografske — se išče za večjo odvetniško pisarno v Ljubljani za čimpresijski nastop. — Ponudbe pod čl. 145 na upravo Slovenskega Naroda. — Začetnice izključene.

Zahvala.

Za izraženo nam sočutje povodom smrti naše nepozabne sesične in teče, gospode

Eme Schischkar

za poklonjene krasne vence in cvetje ter za mnogo številno čaščenje spremstvo na njeni zadnji poti izrecemo vsem našo najprijetnejšo zahvalo.

LJUBLJANA, dne 15. januarja 1926.

Začetni estall.

Potra neizmerne žalosti naznajnjem vsem sorodnikom, znancem in priateljem žalostne vest, da je moj srečoljubljeni sožrog ozr. svak, stric in bratanci, gospod

Ivan Demšar

vsih davnih upravitelj v pokoj

danes, dne 14. t. m. ob eni ponoči po daljši, mukopolni bolezni boguvdanu v Gospodu zasepal.

Pogreb se bo vršil v soboto, dne 16. t. m. ob polu štirih na litijko pokopališče. Sv. moše zadušen ce se bodo darovali v litijki cerkvi. Dragega pokopnika priporočam v moljev in blag spomin.

Ljubljana dne 15. januarja 1926.

Začetni estall.

Tehnične osebje „Narodne tiskarne“ javlja žalostno vest, da je njega dobiti tovar. s. gospod

Franc Hribar
metteur „Slov. Naroda“ v. p.

danesh prem nai.

Dragemu tovaršu, ki je več kot pol stoletja živiloval črni umetnosti, ohranimo trajn. n. pr. jasen spomin.

Ljubljana, dne 15. januarja 1926.

Upravni svet „Narodne tiskarne“ d. d. v Ljubljani
javlja priznalnostno vest, da je njegov doigolelni sotrudnik, gospod

Franc Hribar
metteur „Slov. Naroda“ v. p.

danesh dne 15. t. m. ob pol 5. zjutraj po kratki mučni bolezni preminal. Velecaslužnemu pokojniku bodi ohranjen trajen spomin.

Ljubljana, dne 15. januarja 1926.